

ETAP II
Olimpiada Historyczna dla Gimnazjów
Rok szkolny 2018/2019

MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA

Instrukcja

- 1. Odpowiedzi do zadań otwartych są odpowiedziami przykładowymi; należy punktować każdą poprawną, zgodną z poleceniem odpowiedź.**
- 2. W nawiasach okrągłych są odpowiedzi alternatywne.**
- 3. W nawiasach kwadratowych są informacje, które uczestnik może podać, ale nie musi.**

Nr zadania	Model odpowiedzi/klucz odpowiedzi	Punktacja	Schemat punktowania
1.	<p>Np.</p> <ul style="list-style-type: none"> • warunki klimatyczne zapewniają stały dopływ wody pitnej, • warunki glebowe umożliwiają produkcję roślinną i zwierzęcą • warunki geograficzne – rzeki – umożliwiają warunki swobodnego przemieszczania się. <p>Inna poprawna odpowiedź nawiązująca do treści źródła.</p>	0–2	<p>2 pkt – za poprawne podanie dwóch argumentów wynikających z treści źródła</p> <p>1 pkt - za poprawne podanie dwóch argumentów wynikających z treści źródła</p> <p>0 pkt - za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>
2.	<p>Rozstrzygnięcie: Po [trybie życia człowieka widocznym w źródle 1.].</p> <p>Przykładowe uzasadnienie:</p> <p>Na fotografii jest model krosna, oznacza, że już istniało rzemiosło, a rzemiosło skutkiem trybu życia, który jest zaprezentowany w źródle 1. (trybu osiadłego, który prezentuje źródło 1.)</p>	0–1	<p>1 pkt - za poprawną odpowiedź – rozstrzygnięcie i uzasadnieniem</p> <p>0 pkt – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>
3.	<p>A3 B4</p>	0–2	<p>2 pkt – za poprawne prawidłowe przyporządkowanie dwóch tekstów</p> <p>1 pkt - za poprawne prawidłowe przyporządkowanie jednego tekstu</p> <p>0 pkt - za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>
4.	<p>Rozstrzygnięcie: [Po zdobyciu] Izraela</p> <p>Przykładowe uzasadnienie:</p> <p>Na płaskorzeźbie widoczna jest menora</p>	0–1	<p>1 pkt za pełną poprawną odpowiedź – rozstrzygnięcie i uzasadnienie</p> <p>0 pkt - za błędną</p>

ETAP II
Olimpiada Historyczna dla Gimnazjów
Rok szkolny 2018/2019

	(świecznik charakterystyczny dla kultury/religii Izraela).		odpowiedź lub brak odpowiedzi
5.2.	Sąd skorupkowy (ostracyzm)	0–1	1 pkt za pełną poprawną odpowiedź, 0 pkt - za błędną lub brak odpowiedzi
5.2.	Ateny	0–1	1 pkt za pełną poprawną odpowiedź, 0 pkt - za błędną lub brak odpowiedzi
6.	Rozstrzygnięcie: Sparta Uzasadnienie: Jedno z: <ul style="list-style-type: none"> • królowie występowali w Sparcie [a nie występowali w Atenach]; • starcy, to rada starszych, a starsi obywatele zasiadali w radzie w Sparcie [a nie w Atenach] Inaczej sformułowane odpowiedzi, w których uczestnik przywołuje królów lub starszych.	0–1	1 pkt za pełną poprawną odpowiedź – rozstrzygnięcie i uzasadnienie 0 pkt - za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
7.1.	3. Arystoteles	0–1	1 pkt za – za poprawną odpowiedź 0 pkt - za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
7.2.	Platon	0–1	1 pkt za – za poprawną odpowiedź 0 pkt - za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
8.	Rzym (Imperium Rzymskie, Cesarstwo Rzymskie, Imperium Romanum)	0–1	1 pkt - za poprawną odpowiedź 0 pkt. - błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
9.	Dla państwa: jedno z, np.: - powiększenie terytorium; - zwiększanie wpływów z podatków (danin); - wzrost potęgi państwa; - rozwój gospodarki; - rozwój infrastruktury (dróg, kanałów) Inna poprawna odpowiedź.	0–2	2 pkt – za podanie jednego skutku dla państwa i jednego dla obywateli 1 pkt – za podanie jednego skutku dla państwa lub jednego dla obywateli

ETAP II
Olimpiada Historyczna dla Gimnazjów
Rok szkolny 2018/2019

	<p>Dla obywateli:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie posiadania ziemi, - możliwości awansów politycznych – obejmowanie urzędu namiestnika, - zdobywanie łupów wojennych, - posiadanie niewolnika/niewolników, - rosło poczucie wspólnoty <p>Inna poprawna odpowiedź.</p>		0 pkt - za błędną lub brak odpowiedzi
10.	<p>Rozstrzygnięcie: Termy rzymskie</p> <p>Uzasadnienie: W uzasadnieniu uczestnik musi przywołać, co najmniej, jeden argument ze źródła.</p> <p>Przykładowe uzasadnienie: Na rysunku widoczne są charakterystyczne dla term rzymskich miejsca, jak basen (łaźnia) [czego nie było na forum romanum].</p>	0–1	<p>1 pkt - za pełną poprawną odpowiedź – rozstrzygnięcie i uzasadnienie</p> <p>0 pkt - za niepełną odpowiedź, błędną lub brak odpowiedzi</p>
11.	FFP	0–3	<p>3 pkt – za trzy poprawne oceny</p> <p>2 pkt – za dwie poprawne oceny</p> <p>1 pkt – za jedną poprawną ocenę</p> <p>0 pkt za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>
12.	<p>Rozstrzygnięcie: Nie</p> <p>Uzasadnienie: W uzasadnieniu uczestnik musi podać, iż mapa (źródło 1.) odnosi się do podbojów arabskich, natomiast tekst (źródło 2.) do upadku Imperium Rzymskiego.</p>	0–1	<p>1 pkt - za pełną poprawną odpowiedź – rozstrzygnięcie i uzasadnienie</p> <p>0 pkt - za niepełną odpowiedź, błędną lub brak odpowiedzi</p>
13.	<p>2. Wschodniorzymskie</p> <p>Uzasadnienie: W uzasadnieniu uczestnik musi podać jeden argument wynikający z treści źródła, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tytuł bazyleus występował tylko w Cesarstwie Wschodniorzymskim; - spośród wymienionych cesarstw władza świecka i religijna skupiona w ręku cesarza 	0–1	<p>1 pkt – za poprawną odpowiedź i uzasadnienie</p> <p>0 pkt – niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>

ETAP II
Olimpiada Historyczna dla Gimnazjów
Rok szkolny 2018/2019

	była tylko w Cesarstwie Wschodniorzymskim.		
14.1.	2. Karol Wielki	0–1	1 pkt - za poprawną odpowiedź 0 pkt. - błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
14.2.	3. trivium i quadrivium.	0–1	1 pkt - za poprawną odpowiedź 0 pkt. - błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
15.1.	[książę] Mieszko I (pierwszy władca państwa Piastów)	0–1	1 pkt - za poprawną odpowiedź 0 pkt. - błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
15.2.	Rozstrzygnięcie: 1. Uzasadnienie: W uzasadnieniu uczestnik musi zauważyć, że budowla wybudowana jest w stylu, który był charakterystyczny dla kultury kręgu łacińskiego (Europy Zachodniej) oraz, że z tego kręgu Polska (Mieszko I) przyjęła chrzest. Lub odwrotnie, że budowla ukazana na fotografii 2. jest charakterystyczna dla kręgu kultury bizantyjskiej, z którego Polska nie przyjęła chrztu, stąd styl ten nie miał możliwości być skutkiem chrztu Polski (Mieszka I).	0–1	1 pkt – za pełną poprawną odpowiedź - rozstrzygnięcie i uzasadnienie 0 pkt – niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
15.3	Uczestnik musi podać cechy widoczne w źródle, np.: - grube mury, - linia pozioma, - małe otwory okienne - rotunda Inne cechy widoczne na fotografii.	0–2 pkt	2 pkt – za poprawne podanie dwóch cech widocznych na fotografii 1 pkt – za poprawne podanie jednej cechy widocznej na fotografii 0 pkt. - błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
16.	Przykładowa odpowiedź: Źródło nawiązuje do schizmy wschodniej, o czym świadczy pęknięcie źródła z wizerunkami papieża i patriarchy (hierarchów/ludzi Kościoła) na dwie połowy	0–1	1 pkt - za poprawną odpowiedź z odwołaniem się do treści źródła – co najmniej, do jednego wymownego elementu; 0 pkt. – niepełną odpowiedź, błędną

ETAP II
Olimpiada Historyczna dla Gimnazjów
Rok szkolny 2018/2019

			odpowiedź lub brak odpowiedzi
17.1.	1. plebs, 2. patrycjat, 3. pospólstwo	0–3	3 pkt – za trzy poprawne odpowiedzi 2 pkt – za dwie poprawne odpowiedzi 1 pkt – za jedną poprawną odpowiedź 0 pkt. – błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
17.2.	Prawo magdeburskie (prawo niemieckie)	0–1	1 pkt - za poprawną odpowiedź 0 pkt. - błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
18.1.	Przykładowe odpowiedzi: <ul style="list-style-type: none"> • duchowni (zakonnicy) przepisywali księgi (przyczyniali się do rozpowszechniania ksiąg) na potrzeby bibliotek klasztornych (szkolnych); • duchowni (zakonnicy) tworzyli świecką literaturę pisząc roczniki i kroniki; • klasztory (benedyktyńskie, cysterskie) były ośrodkami kultury, w których między innymi przepisywano księgi na potrzeby bibliotek; <p>Inna poprawna odpowiedź nawiązująca do treści źródła.</p>	0–1	1 pkt - za poprawne z podanie jednego przykładu 0 pkt. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
18.2.	FP	0–2	2 pkt – za dwie poprawne oceny 1 pkt – za jedną poprawną ocenę 0 pkt. - błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
19.	PP	0–2	2 pkt – za dwie poprawne oceny 1 pkt – za jedną poprawną ocenę 0 pkt. - błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

ETAP II
Olimpiada Historyczna dla Gimnazjów
Rok szkolny 2018/2019

20.	Fragment 1 A Fragment 2 C Fragment 3 B	0–3	3 pkt – za trzy poprawne przyporządkowania 2 pkt – za dwa poprawne przyporządkowania 1 pkt – za jedno poprawne przyporządkowanie 0 pkt. - błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
21.	PPF	0–3	3 pkt – za trzy poprawne oceny 2 pkt – za dwie poprawne oceny 1 pkt – za jedną poprawną ocenę 0 pkt za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi
22.1.	FF	0–2	2 pkt – za dwie poprawne oceny 1 pkt – za jedną poprawną ocenę 0 pkt. - błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
22.2	Rozstrzygnięcie: [Tak] miała wpływ Uzasadnienie: W uzasadnieniu zdający musi zauważyć, że forma powielania to druk, a druk przyczynił się do szybszego powielania treści, tym samym do szybszego rozpowszechnienia treści zacytowanych źródle 2.	0–1	1 pkt – za pełną poprawną odpowiedź – rozstrzygnięcie i uzasadnienie
23.	PF	0–2	2 pkt – za dwie poprawne oceny 1 pkt – za jedną poprawną ocenę 0 pkt. - błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
24.	3,2	0–1	1 pkt – za pełną poprawną odpowiedź – wskazanie

ETAP II
Olimpiada Historyczna dla Gimnazjów
Rok szkolny 2018/2019

			i uzasadnienie 0 pkt. - za niepełna odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
25.	FFF	0–3	3 pkt – za trzy poprawne oceny 2 pkt – za dwie poprawne oceny 1 pkt – za jedną poprawną ocenę 0 pkt za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi
26.	FPF	0–3	3 pkt – za trzy poprawne oceny 2 pkt – za dwie poprawne oceny 1 pkt – za jedną poprawną ocenę 0 pkt za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi
27.	Monarchia parlamentarna w Anglii – B Monarchia absolutna we Francji – A Demokracja szlachecka w Polsce – D	0–3	3 pkt – za trzy poprawne przyporządkowania 2 pkt – za dwa poprawne przyporządkowania 1 pkt – za jedno poprawne przyporządkowanie 0 pkt za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi
28.	28.1. A 28.2. B 28.3. B	0–3	3 pkt – za trzy poprawne uzupełnienia 2 pkt – za dwa poprawne uzupełnienia 1 pkt – za jedno poprawne uzupełnienie

ETAP II
Olimpiada Historyczna dla Gimnazjów
Rok szkolny 2018/2019

			0 pkt za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi
29.1.	C3	0–1	1 pkt – za poprawną odpowiedź 0 pkt. - za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi
29.1.	Stanisław August Poniatowski (Stanisław II August)	0–1	1 pkt – za poprawną odpowiedź 0 pkt. - za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi
30.	<p>Uczestnik może odwołać się do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • trzech dat rocznych; • postaci, • elementów związanych z przedstawieniem postaci interpretując je. <p>Przykładowe odpowiedzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rysunek nawiązuje do I, II i III rozbioru Rzeczypospolitej, o czym świadczą kolejno lata 1772, 1793, 1795 • Podane lata i smutna postać ostatniego króla Rzeczypospolitej (Stanisława Augusta Poniatowskiego) bez korony na głowie nawiązują do rozbiorów Rzeczypospolitej; 	0–1	1 pkt – za poprawną interpretację trzech elementów graficznych 0 pkt za niepełną odpowiedź, błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi
31.	PFP	0–3	3 pkt – za trzy poprawne oceny 2 pkt – za dwie poprawne oceny 1 pkt – za jedną poprawną ocenę 0 pkt za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi
32.1.	B3	0–1	1 pkt – za pełną poprawną odpowiedź i uzasadnienie 0 pkt za niepełną odpowiedź, błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi

ETAP II
Olimpiada Historyczna dla Gimnazjów
Rok szkolny 2018/2019

32.2.	[cesarzem] Napoleonem I (Napoleonem I Bonaparte, Napoleonem Bonaparte) a [carem] Aleksandrem I Lub Cesarstwem Francuskim a Imperium Rosyjskim	0–1	1 pkt za jedno poprawne uzupełnienie całego zdania 0 pkt za niepełna odpowiedź, błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi
33.1.	Nie 2	0–1	1 pkt – za pełną odpowiedź wraz z uzasadnieniem 0 pkt. - za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi
33.1.	Branka	0–1	1 pkt – za podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi
34.	Rozstrzygnięcie: Królestwa Polskiego Przykładowe uzasadnienie: Bank Polski został utworzony w Królestwie Polskim	0–1	1 pkt – za pełną poprawną odpowiedź – rozstrzygnięcie i uzasadnienie 0 pkt za niepełna odpowiedź, błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi
35.1.	FFP	0–3	3 pkt – za trzy poprawne oceny 2 pkt – za dwie poprawne oceny 1 pkt – za jedną poprawną ocenę 0 pkt za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi
35.2.	[powstanie] styczniowe	0–1	1 pkt – za poprawną odpowiedź 0 pkt za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi

ETAP II
Olimpiada Historyczna dla Gimnazjów
Rok szkolny 2018/2019

36.	Kolejno: Hakata Kulturkampf Rugi pruskie	0–3	3 pkt – za trzy poprawne pojęcia 2 pkt – za dwa poprawne pojęcia 1 pkt – za jedno poprawne pojęcie 0 pkt za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi
37.	praca organiczna (praca u podstaw)	0–1	1 pkt – za poprawną odpowiedź 0 pkt za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi
38.	Rozstrzygnięcie: Wojny secesyjnej Uzasadnienie: W uzasadnieniu uczestnik musi powołać się na informacje z treści źródła, np.: - jest mowa o byłych niewolnikach; - jest już mowa o Południu, taki podział terytorialny nie występował jeszcze w okresie wojny o niepodległość USA;	0–1	1 pkt – za pełną poprawną odpowiedź – rozstrzygnięcie i uzasadnienie 0 pkt za niepełną odpowiedź, błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi
39.	Rozstrzygnięcie: [kultury] masowej W uzasadnieniu uczestnik musi zauważyć, że prasa to element kultury masowej.	0–1	1 pkt – za pełną poprawną odpowiedź – rozstrzygnięcie i uzasadnienie 0 pkt za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi
40.	4. wydłużenie czasu pracy w fabrykach.	0–1	1 pkt – za poprawne wskazanie 0 pkt za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi
41.	FFP	0–3	3 pkt – za trzy poprawne oceny 2 pkt – za dwie poprawne oceny 1 pkt – za jedną poprawną ocenę

ETAP II
Olimpiada Historyczna dla Gimnazjów
Rok szkolny 2018/2019

			0 pkt za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi
42.	<p>Pozytywny, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizacja gospodarki kolonizowanych terenów; - rozbudowa infrastruktury/komunikacji na kolonizowanych terenach; - pogłębienie (poszerzenie) wiedzy o świecie <p>Inna poprawna odpowiedź</p> <p>Negatywne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykorzystywanie ludności terenów skolonizowanych, np. jako taniej siły roboczej; - narzucanie cywilizacji europejskiej ludom skolonizowanym; - rywalizacja między mocarstwami kolonialnymi; - rywalizacja o kolonie, która doprowadziła do wybuchu I wojny światowej; <p>Inna poprawna odpowiedź</p>	0–2	<p>2 pkt - za podanie jednego pozytywnego jednego negatywnego skutku</p> <p>1 pkt - za podanie jednego pozytywnego lub jednego negatywnego skutku</p> <p>0 pkt za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>
43.	<p>Np.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rywalizacja o kolonie, - rywalizacja o wpływy w Europie, - powstanie dwóch rywalizujących bloków państw [Trójprzymierza i Trójporozumienia] - wyścig zbrojeń; - „Kocioł Bałkański”; - zabójstwo następcy tronu Austrii (arcyksięcia [Franciszka] Ferdynanda [i jego żony]); <p>Inne poprawne odpowiedzi</p>	0–3	<p>3 pkt – za trzy poprawne przyczyny</p> <p>2 pkt – za dwie poprawne przyczyny</p> <p>1 pkt – za jedną poprawną przyczynę</p> <p>0 pkt za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>
44.1.	Wielka Brytania	0–1	<p>1 pkt – za poprawne wskazanie</p> <p>0 pkt za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>
44.2.	29%	0–1	<p>1 pkt – za poprawną odpowiedź</p> <p>0 pkt za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>

ETAP II
Olimpiada Historyczna dla Gimnazjów
Rok szkolny 2018/2019

44.3.	Państwa Centralne	0–1	1 pkt – za poprawną odpowiedź 0 pkt za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi
44.4.	Józef Piłsudski	0–1	1 pkt – za poprawną odpowiedź 0 pkt za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi
45.1.	3. rozruchy głodowe i strajki → abdykacja cara Mikołaja II → przejęcie władzy przez Rząd Tymczasowy.	0–1	1 pkt – za poprawne wskazanie 0 pkt za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi
45.2.	październikowej	0–1	1 pkt – za poprawną odpowiedź 0 pkt za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi
46.	1. w trakcie I wojny światowej.	0–1	1 pkt – za poprawną odpowiedź 0 pkt za błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi